

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Summa de casibus conscientiae

Astesanus <de Ast>

Venedig, 18.III.1478

Incipiunt tituli quinti libri

[urn:nbn:de:bsz:31-310628](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-310628)

monij Aug. dicitur

Incipiunt tituli quinti libri.

De virtute penitentie.	1.
De sacramento penitentie.	2.
De quibus penitentia debet agi.	3.
De effectu penitentie.	4.
De impedimentis vere penitentie.	5.
De duratione et iteratione penitentie.	6.
De penitentia sera: vel finali.	7.
De partibus penitentie in comuni.	8.
De contritione.	9.
De confessione quid est et institutione eius: et necessitate.	10.
De tempore confessionis.	11.
De obiecto confessionis. Et de his que debentur quis confiteri.	12.
Cum est confitendum.	13.
Cui presbytero est confitendum.	14.
De quibusdam specialibus personis quibus debeant confiteri.	15.
Qualis debet esse confessor: et qualiter se debet habere ad confitentem.	16.
De interrogationibus faciendis a confessore.	17.
Qualis debet esse confessio.	18.
De confessionis affectu.	19.
De confessionis sigillo.	20.
Quid est satisfactio.	21.
De possibilitate satisfactiois.	22.
Cui debet fieri satisfactio.	23.
Per quia opera satisfactio fieri debeat.	24.
De partibus satisfactionis.	25.
De elemosina.	26.
De oratione.	27.
De ieiunio.	28.
De restitutione in comuni.	29.
De restitutione acquisitionum in ludis aleorum et taxillarum.	30.
De mensura satisfactionis.	31.
De canonibus penitentialibus.	32.
De speciebus siue differentiis penitentie in communi.	33.
De penitentia publica.	34.
De penitentia solenni.	35.
De clauibus utrum sint date ecclesie. Et quot sint.	36.
De effectu et virtute clauis.	37.
De ministris clauis.	38.
De his in quos clauis usus exerceri potest.	39.
De indulgentiis.	40.
De unctione extrema.	41.

Incipit liber quintus summe Alstessani: qui tractat de sacro penitentie. titulus primus.

Intra quarta parte huius libri: que est de sacris in coi. et de tribus primis sacris. scilicet confirmatione. eucharistia. et baptismo. Sequitur quinta que est de

sacro penitentie: et de sacro unctionis extreme. Primo autem dicitur de sacro penitentie. et primo de virtute penitentie. 2. de sacro penitentie. Circa primum de penitentie quod dicitur. 2. de eius origine et ordine. Circa primum queruntur plura. scilicet utrum penitentie sit virtus. et utrum sit virtus specialis. Unde secundum Ric. 4. di. 14. q. 1. ar. 1. c. et dicitur secundum alios doctores penitentie potest quatuor modis accipi. Uno modo per remedio contra peccatum mortale actuale per sacerdotem ministrando. et sic penitentie est sacramentum: et non virtus. Alio modo per habitu habitate hominis ad penitendum sub rebis circumstantibus: et sic est virtus. 3. modo per actum penitentie. et sic non est virtus: sed virtutis actus. 4. modo pro dolore sensibili per peccatum commissum: qui si precedit actum penitentie ipsum promouet seu intendit. Si autem sequatur tanquam catus ex illo: intendit et perfectione eius ostendit. et sic non est virtus: sed passio. Est quod penitentia 2. modo accepta virtus: et virtus specialis. quod secundum Ric. ubi supra ar. 2. c. p. et hoc quod obicitur virtutis est actuale peccatum sub ratione qua est transgressio ome legis vindicabilis et expiabilis per actum ipsius penitentie. et quod sub ratione hac peccatum nullius alterius virtutis est obiectum: sequitur quod actus penitentie est per eandem distinctionem ab actibus aliarum virtutum. de a. n. virtutum innotescit nobis per actus. distinctio autem actuum per obiecta. Est autem virtus penitentie reducibilis ad iusticiam. quod patet per illud quod dicitur de pe. di. 3. c. 1. Penitentia est quodammodo dolentis vindicata punientis in se quod se dolet commisisse. vindicare autem maleficiam puniendo peccatum ad rationem iusticie. secundum Ric. 4. di. 14. q. 2. ar. 2. c. Cuius autem virtutis est actus qui est penitere. secundum Ric. 4. di. 14. q. 2. ar. 1. q. faciendo videtur in vocabulo penitere idem est quod pena tenere. Hoc autem non tamen importat passionem pene ut inherentes: sed etiam actorem volentis respectu pene. unde penitentia actualis est punitione voluntaria: vel voluntas punitionis. In hac autem est multa considerare: primo velle peccatum punire: siue vindicare. 2. se peccasse

